

Leven met de geschiedenis. (5)

Egmond in de 2^e wereldoorlog.

Beste lezer,

Deze blog wijkt af van de serie die ik aan het schrijven ben. In het kader van 75 jaar bevrijding zal deze blog gaan over ons klooster en de kloosterlingen in de 2^e wereldoorlog.

Na het binnenvallen door de Duitsers en de capitulatie van Nederland veranderd er in de Priorij van Egmond niet zoveel, zo meldt ons de kroniek van Egmond. In het voorjaar van 1941 komen de nieuwe koorbanken, naar een ontwerp van architect Kropholler gereed. Ook kwam de nieuwe boerderij welke gebouwd werd door werklozen uit het werklozenkamp "Vredestein" gereed. "Vredestein" wordt op 12 april gesloten. In deze eerste jaren loopt het klooster diverse keren schade op door het inslaan van bommen. Toen in 1942 in Nederland massaal de klokken werden gevorderd werd de luidklok van de kloosterkapel voor de veiligheid opgeborgen. In November 1942 moesten de monniken op last van de Duitsers evacueren. Ik zie met verbazing op oude foto's dat werkelijk alles werd meegenomen. Potten en pannen, bedden en kasten en tafels, en het complete koorgestoelte wordt op een vrachtwagen geladen om vervolgens door een vrachtschuit verder vervoerd te worden. De bibliotheek wordt gedurende de oorlog veilig ondergebracht in Heiloo.

De eerste bestemming van de evacuees is kasteel Huize Bingerden bij Doesburg, dit door tussenkomst van Pastoor A.C. Uijterwaal de pastoor van Doesburg. Hier zal het kloosterleven zijn doorgang kennen tot september 1944 de broeders worden verjaagd door de Duitsers en het huis verwoest wordt. Door dezelfde pastoor krijgen ze onderdak in Doesburg in een verlaten kostschool. De broeders maken hier op 16 april 1945 de bevrijding mee. De gemeenschap verblijft tot de algehele bevrijding op 5 mei op het kasteel Slangenburg bij Doetinchem. In dit kasteel wordt na de oorlog ons zusterklooster de Willibrord abdij gesticht.

De Duitse soldaten die tijdens de oorlog op de priorij verbleven vertrokken op 15 mei uit het dorp. Dankzij de inzet van een grote groep dames uit het dorp werd in de tijd die hierop volgde het klooster grondig schoongemaakt. In Augustus komt ook de bibliotheek terug en wordt weer ingericht. In december 1945 vermeldt de kroniek een serenade door de fanfare bij gelegenheid van de terugkeer van de gemeenschap.

Bij de evacuatie van de gemeenschap in 1942 vertrokken niet alle monniken. Drie paters en twee broeders bleven in Egmond achter en maakten gebruik van enkele kamers in het klooster. Op 16 Februari 1943 worden de vijf broeders uit het klooster gezet toen het gevorderd werd door de Duitsers. De broeders woonden vervolgens op de oude boerderij tot ze op 18 maart ook hieruit verdreven werden. De nieuwe boerderij werd door de Duitsers als stal voor hun paarden in gebruik genomen.

De rest van de oorlog wonen de vijf monniken in huize St. Jozef aan het begin van de oprijlaan. Dit was hun kleine woning tot aan de bevrijding. De naast het huis gelegen varkensstal werd omgebouwd tot kapel waar de broeders de getijden baden en de H. Mis vierden.

Deze kleine kapel staat nog steeds naast het huis aan het begin van de oprijlaan, schuin tegenover het monument ter nagedachtenis van de gesneuvelden van deze oorlog.